

12. november 2025

UKA 2025/53

Meeqqanik kinguaassiuutitigut atornerluinerup annikillisarnissaa siunertaralugu meeqqanik kinguaassiuutitigut atornerluisartut sakkortunerusumik pineqaatissinneqartarnissaat aammalu meeqqanik kinguaassiuutitigut atornerluisartut pinngitsaaliissummik nakorsarneqartarnissaat annertunerusumik ukkatarineqassanersut apeqquteqaat aallaavigalugu oqallinnissamik siunnersuut. (Inatsisartunut ilaasortaq Bo Martinsen, Demokraatit)

Siumup pingaartilluinnarpaa inuiaat inatsisitigut illersugaanerisa qulakkeersimajuarnissaa. Taamaattumik Siumup eqqartuussiveqarnerup pitsanngorsarneqartuarnissaanut sulinermut peqataassaaq peqataajuassallunilu. Oqallinnissamik siunnersuuteqartup nunatsinni kinguaassiuutitigut atornerluinerit ajornartorsiutaangaatsiarnerannik oqariartuuteqarnera Siumumiit eqqortuuneranik naqissusiiffigissallugu siullertut oqariartorusuppugut.

Meeqqanik kinguaassiuutitigut atornerluisarnerit eqqarsaatigalugit kisitsisit saqqummiunneqartartut takutittarpaat ajornartorsiut annertooujussuusoq, aali ilaannaasa nalunaarutigineqartarnerat suliassanngortinneqartarnerallu piviusuugaluartoq. Siumumi isumaqarpugut meeqqanik kinguaassiuutitigut atornerluisarnerit kanngutsaatsuliortarnerillu inuiaqatigiulluta akuerinngisaannarigut akuersaannngisaannassallugillu.

Siumumittaaq isumaqarpugut ajornartorsiummut taama annertutigisumut akiuiniarluni sulinermut sakkut suulluunniit iluaqutaasinnaasut atorlugit ingerlasariaqartugut pisariaqarfiisigullu sukaterisariaqartugut, inuiaqatigiillu tamatta peqatigiilluta meeqqanik kinguaassiuutitigut innarliisarnerit akiortuarneqarnissaannut pitsaaliuinermillu suliniuteqartuarnissamat suleqataasariaqarnerput akisussaaffigigatsigu.

Kalaallit Nunaanni Eqqartuussisarnermi aammalu Pinerluttulerinermi Inatsit 1. januar 2010 aallarnerfigalugu atuutilersinneqarput Eqqartuussiveqarneq Pillugu Ataatsimiititaliarsuup ukiorpaalunni suliaqareernerata kingunerisaanik. Inatsisinik atuutsitsinermut oqartussaaffik ilisimasatsituut Naalagaaffiup ataani suli inissisimavoq, taamaattumillu suliassanut taakkununga tunngatillugu allannguinnissamik siunertaqartoqartillugu nunatta tusarniarneqaqqaartarnera taamalu siunnersuutitut missingiusianut isumaqataanissat qulakkeerniarlugit Inatsisartut oqaaseqaateqarnissaat qulakkeerniarneqarpoq.

Nunatsinni kinguaassiuutitigut peqquserluuteqartarnerit amerlasoorujussuunnerannut oqariartuutaasartut misissuinerit assigiinngitsut takutittaraat Siumumi ajuusaarnartutut isumaqarfigaarput. Taakkualu peqquserluuteqartarnerit ajorluartumik takutittarpaat meerannguniit utoqqarnut kinguaassiuutitigut peqquserluttarnerit pisartut – tamannalu annernarluinnaqqissaarpoq, taamaammallu ajornartorsiutip millisaaviginissaanut inuiaqatigiittut iliuuseqartuartaqartugut Siumumi isumaqarpugut.

Ukiorpassuanngortuni pinaveersaartitsineq annertooq inuiaqatigiinni ingerlassimagaluarlutigu kinguaassiuutitigut peqquserluuteqartarnerit ataatsimut katikkaanni malunnaatilimmik appariaateqarneq ajornerat assorsuaq uggornartuuvoq, akiuiniarnermimi inuppassuit nukippassuillu

atorneqartarput ilaatigut soorunami iluatsitsiffiusartumik. Pinaveersaartitsinernilu taakkunani nikalluaallutik suliaqartut suliaqartarsimasullu Siumumiit aammaarluta qamannga pisumik qutsavigiumavagut.

Maannamut pineqaatisseeriaaseq qiviraanni kukkuneruallaasanngilaq oqarutta pinerluuteqarsimasooq pinerlineqarsimasorlu piffissap sivikitsuinnaap qaangiunnerani nunaqarfimminni illoqarfimminniluunniit inooqatigeeqqilersinnaasarmata. Tamanna soorunami toqqissisimanartuunngilaq, aammalu pinerluuteqartoqaqqinnginnissaa kiisalu toqqissisimasumik inooqqilertoqarnissaa qulakkeelumallugit iliuusissat annertusarneqartariaqarnerannik pisussaaffiliipput. Ajornartorsiutip akiorniarnerani politikikkut maannamut iliuusaasut Siumumiit pitsaasutut isumaqarfigaagut, tassami kinguaassiuutitigut atornerluisarnerup akiorniarneqarnerani maannamut inatsisitigut sukaterinerit arlallit ingerlanneqarsimalerput, taakkualu soorunami kinguneqarluartitsisimanissaat Siumumiit naatsorsuutigilluinnarpagut.

Oqallinnissamik siunnersuuteqartup ilaatigut ujartugaa, tassalu meeqqanik kinguaassiuutitigut peqquserluttoqarsimatillugu pineqaatissiisarnerup sakkortusineqarsinnaanerani apeqqusiineq Siumumiit tunngaviumik tapersersornartipparput, taamatulli iliornerinnakkut ajornartorsiutip annikilliatulernissaanik eqqarsarneq piviusuungitsoq Siumumi isumaqarluta. Tassami pinerlineqarsimasut taamatullu pinerluuteqarsimasut inuiaqatigiinnut pitsaasumik toqqissisimanartumillu akuulerseqqinneqarnissaat siunertaralugu iliuusissat pineqaatissiinerup saniatigut suliassanngortarput, taakkuuppullu inuiaqatigiittut ukiorpassuarni annikippallaamik Siumup isumaa naappertorlugu iluatsitsiffigisimasagut.

Meeqqanik kinguaassiuutitigut peqquserluuteqartarnerit eqqarsaatigalugit sakkortunerusumik pineqaatissiisinaanermut tunngasooq Inatsisartuni ukialuit matuma siorna sammivarput akuersissutigalugulu, taassumallu akuersissutaareersimanerata kingorna pissutsit qanoq ilisimanerat annertunerusumik Siumumiit paasisaqarfigissallugu Naalakkersuisuniit soqutigaarput.

Meeqqat kinguaassiuutitigut atornerlunneqarsinnaanerannut aammalu kannгуттаatsuliorfigineqarsinnaanerannut illersuinissamut inuiaqatigiittut annertuumik akisussaaffeqarnerput eqqarsaatigalu siusissukkut suliniutit pitsaaliuinnermut tunngasut suulluunniit iluaqutaasinnaasut tapersersorsatigit Siumumiit qularata oqariartorusuppugut aammalu qinigaaffinni arlariinni kingumut qiviarluni angusimasat pitsaasut, ilaatigut soorlu meeqqanik kinguaassiuutitigut pinerliisoqarsimatillugu pineqaatissiisarsarnerit sakkortusineqarnerannut tunngassuteqartut Siumumiit suleqataaffigalugit sunniuteqarfigisimasagut eqqarsaatigalugit.

Taamaammat meeqqanik kinguaassiuutitigut atornerluisartut sakkortunerusumik pineqaatissinneqarsinnaanerannut tunngatillugu allorassaarnerit siulliit pereerput, tamannali naammannersooq soorunami nalilersorluarneqartariaqartutut Siumumiit isumaqarfigaarput, ilaatigut soorlu suliassaarfiup aaqqissuuteqqinnissaanut atatillugu apeqqutit taamaattut ilanngullugit qaqilerneqarnissaat pissusissamisoortutut isumaqarfigalutigu.

Oqallinnissamik siunnersuuteqartup aammattaaq meeqqanik kinguaassiuutitigut atornerluisartut pinngitsaaliissummik nakorsarneqartarnissaannik annertunerusumik ukkataqartarnissaaq oqallissaarutigaa, tamannalu siusinnerusukkut Siumumiit nalilersorluagassatut

oqariartuutigereernikuusarput sulī attapparput, tassami atornerluisartut nakorsarneqartarnissaannut neqerooruteqarsinnaaneq pioreerpoq, taamaattorli qanoq atugaatiginera annertunersumik paasisaqarfigissallugu aamma pingaaruteqartutut isumaqarfiginarpoq.

Ajoraluartumimmi meeqqanik kinguaassiuutitigut atornerluisartut ilaat pineqaatissineqarnermi kingorna kanngutsaatsulioqqittartut ilisimavarput, tamannalu soorunami toqqissisimanartuunngilaq, taamaammallu innuttaasut toqqisisimasumiinnissaat eqqarsaatigalugu inatsisitigut pitsaasumik sinaakkuteqartariaqartugut Siumumi isumaqarpugut.

Inuit meeqqanik kinguaassiuutitigut atornerluisartut assigiinngisitaartuusarnerat oqaatigissagaanni uniorpallaartuunavianngitsoq Siumumi isumaqarpugut, tassami ilaatigut inoqarpoq meeqqanut kinguaasiuutitigut kajungerinnittunik (pædofil-it), taakkununngalu nakorsaatit atorlugit kajumissuseerutsinnissaannut suliniartoqarsinnaanera Siumumiit isummersoqataaffigerusupparput. Taakkuali aamma saniatigut inoqarpoq meeraanerminniit kinguaassiuutitigut atornerlugaasimanertik pissutigalugu atornerluisunngorsimasunik, taakkualu isumaqarfigaagut nakorsaatersorfiunngitsumik atornerluisuunerat pitsaaliorneqarsinnaasoq.

Siumumiit taamatut oqaaseqarluta oqallinnissamik siunnersuuteqartoq Bo Martinsen, Demokraatit oqallissaarutaannut qujavugut, partiillu oqallilluarnissaannik aamma uagut kissaallutigit.

Anders Olsen, Siumut